

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Šimon Daníček.

Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz; ISSN 1802-4785.

Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Konjunktiv je slovesný způsob, který čeština nemá. Všichni asi znají zvolání *Viva Italia!* (Ať žije Itálie!) – no, a to je právě konjunktiv.

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Kdy se používá?

V různých situacích. Například když jde o vyjádření přání (Chci, aby...), obavy či strachu (Mám strach, že...), nejistoty (Domnívám se...), domněnky (Myslím, že...) – no prostě subjektivních pocitů.

Dále po určitých spojkách (např. ačkoli), a v neposlední řadě v podmínkových souvětích (viz kapitola XII této série).

Vyčerpávající přehled všech situací lze dohledat v učebnicích či gramatikách italštiny.

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Konjunktivy jsou z hlediska časů čtyři:

přítomný

minulý

imperfekta

předminulý

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Přítomný konjunktiv se pro jednotné číslo rovná tvaru rozkazu u vykání (viz kapitola VI této série).

Jelikož je shodný pro tři osoby, je dobré uvést, o koho se jedná:

io parli (Vuole che io parli. = Chce, abych mluvil.)

tu parli (Voglio che tu parli. = Chci, abys mluvil.)

lui/lei parli (Voglio che lei parli. = Chci, aby mluvila.)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

u 1. os. mn. č. (my) je tvar shodný s oznamovacím způsobem:

parliamo (Voglio che parliamo. = Chci, abychom mluvili.)

u 2. os. mn. č. (vy) se přidává koncovka -iate:

parliate (Voglio che parliate. = Chci, abyste mluvili.)

u 3. os. mn. č. (oni/ony/ona) se ke tvaru z jednotného čísla přidává -no:

parlino (Voglio che parlino. = Chci, aby mluvili.)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

V případě na začátku zmíněného slovesa *žít* (Ať žije Itálie!) budou příslušné tvary vypadat následovně:

io viva	viviamo
tu viva	vivate
lui/lei viva	vivano

Pozor! Osobní zájmena (nyní i níže) uvádím pouze v případě, že tvary konjunktivu jsou shodné pro více osob (např. *viva* u 1. až 3. osoby j. č.). V množném čísle jsou tvary jiné, takže použití osobního zájmena není nutné. Pokud je z kontextu jasné, o kom či čem mluvím, osobní zájmeno tam být nemusí.

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Minulý konjunktiv se tvoří následujícím způsobem:

konjunktiv pomocného slovesa (*essere* či *avere*) + příčestí

io abbia parlato	abbiamo parlato
tu abbia parlato	abbiate parlato
lui/lei abbia parlato	abbiano parlato

(Penso che lui abbia parlato. = Domnívám se, že promluvil.)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

io sia andato	siamo andati
tu sia andato	siate andati
lui sia andato	siano andati

(Dubito che siano andati. = Pochybuji, že šli.)

Proč se při použití *essere* mění koncovka příčestí, viz kapitola V této série.

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Zbylé dva typy konjunktivu (imperfekta a předminulého času) se používají hlavně při aplikaci souslednosti časové (o které si můžete přečíst v kapitole XI) či v podmínkových souvětích (kapitola XII).

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Konjunktiv imperfekta se tvoří následujícím způsobem:

Namísto koncovek imperfekta (-vo, -vi, -va, -vamo, -vate, -vano) připojíme následující:

-ssi (io parlassi)	-ssimo (parlassimo)
-ssi (tu parlassi)	-ste (parlaste)
-sse (parlasse)	-ssero (parlassero)

Sebbene piovesse, siamo usciti. (Přestože pršelo, šli jsme ven.)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Z pomocných sloves je u imperfekta nepravidelné jen *essere*:

io fossi	fossimo
tu fossi	foste
lui/lei fosse	fossero

Italská gramatika VII

– konjunktiv

Konjunktiv předminulý se tvoří následujícím způsobem:

konjunktiv imperfekta pomocného slovesa (*essere* či *avere*) + příčestí

io avessi parlato

avessimo parlato

tu avessi parlato

aveste parlato

lui avesse parlato

avessero parlato

io fossi andato

fossimo andati

tu fossi andato

foste andati

lui fosse andato

fossero andati

Dubitavo che fossero partiti. (Pochyboval jsem, že odjeli.)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

TEST:

- 1) Kolik je druhů konjunktivů?
- 2) Který rozkazovací způsob se rovná 1. až 3. osobě přítomného konjunktivu?
- 3) Chci, abys byla šťastná. =
- 4) Obávám se, že nejsou doma. =
- 5) Mám strach, že odešli. =
- 6) Obával jsem se, že nejsou doma. = (ve 2. větě dojde v rámci souslednosti časové k posunu na imperfektum)
- 7) Měl jsem strach, že odešli. = (ve 2. větě dojde v rámci souslednosti časové k posunu na předminulý čas)
- 8) Ať vejdou. = (ať = che)
- 9) Půjdu tam, i když nechceš. = (i když = sebbene)
- 10) Kéž bys tu byla. = (kéž = magari; v této situaci se používá konjunktiv imperfekta)

Italská gramatika VII

– konjunktiv

ŘEŠENÍ:

- 1) čtyři (přítomný, minulý, imperfekta, předminulý)
- 2) rozkazovací způsob u vykání
- 3) Voglio che tu sia felice.
- 4) Temo che non siano a casa.
- 5) Ho paura loro siano partiti.
- 6) Temevo che non fossero a casa.
- 7) Avevo paura che fossero partiti.
- 8) Che entrino.
- 9) Ci vado sebbene tu non voglia.
- 10) Magari tu fossi qui.